

1906-11-25

þÿ — š í à á ç â ä · â ã ® ¼ µ á ç ½

þÿ · á µ å ½ · ä ¹ ² ì á ì³ á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8406>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Φακ. Παφός
Διαφορές
Συντάξιμα

Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ «Cornhill Magazine» δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ κ. W. A. T. Allen ἑλληνικῆς περὶ Κύπρου διατριβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «A Story in the Island of Cyprus.» Ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης ἀποσπᾶται τὰς ἑξῆς περιλήψεις:—

Ἡ Ἀποικιστικὴ ἐποικία τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Μικρασίας, ἡ ἀπωτέτη γωνία Ἑυρωπαϊκοῦ ἔδαφους ἐν τῷ Ἀνατολῷ, ἡ Κύπρος, ἀπὸ τῆς ἀποικιστικῆς ἐποικίας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀμερικής, καὶ τῶν παρθενικωτέρων ἐσθίων τῆς Ἑυρώπης. Τὸςτο ἐμῶν πρᾶγματι. Ἀναμίτων τῶν ἀνομιλιῶν, τῶν πορτοκαλιῶν καὶ τῶν ῥοῶν τῶν εὐφρόνων παλαιῶν, ἀναρωτῶν Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας διακινῶσαι τὸν θεράπον ἀπὸ κατὰ τὰ θεία; ἀλλ' ἀναρχόμενος ὁ περιηγητῆς εἰς τὴν ὄριαν χώραν εὐρίσκειται ἐν μίῳ εἴδει μονοφυλλιῶν ἄλικιου ἀγριοπέτου, εἴδους, τῶν στήθων ῥομαντικῆς, καὶ τῶν ἑσθίων ὠραίων φιλῶν κορυφῶν καὶ μετὰ τὴν ἄλλα παλαιῶν ἐπὶ ὄριαν, ὅσα ἡ νῆσος, καὶ ὅλα τὰ εἶδη τῆς ὄριαν, φαίνεται πρὸς τὴν ἀποικιστικὴν τὸ μέγεθος χερσονήσου, μίχρῳ δὲ, ἀπὸ τῶν κορυφῶν ὑπερυψώσεως τῶν ἑσθίων, διακίνο ὁ περιηγητῆς, ἐκεῖ κάτω, εὐχὴν, κάτωθεν τῶν κορυφῶν, τὸν κλυτὸν κύκλον τῆς θαλάσσης.

Ἡνεχυρὰ καλλιέργεια.

Τὴν ἀποικιστικὴν τῆς σκεπῆς, μεγαλοπρακτικῆς ἐπιτηδίου τὰ πρῶτα ἐποικιστικὰ τῶν ἰθαγενῶν λαῶν. Ὁ ἀγρονομὸς λαός, ἀρχὴ κατ' ἀριθμὸν, καλὸν ἔχει τὸν νὰ καλλιέργησιν τὴν εὐρακὴν ἐπιτακτικὴν ἐπὶ τῆς ὄριαν εὐκαρπίας, κατὰ τὸ θετικὸν δὲ ἴδιον τμήμα τῆς νῆσου τὸ ἔδαφος καλλιέργεται κατ' ἀποικιστικὴν τεχνικῆς, σημαίνοντα τὰ γαϊτανικὰ ἀνομιλῶν χωρικοῦ οἰκισμοῦ. Ὁρατικῆς τὴν μίαν χώραν ἀναρχικῆ κατ' ἐπιτακτικὴν καὶ κατ' ὀρατικῆς σχεδὸν ἀποικιστικῆς δὲ ὄριαν ὄριαν ὄριαν ὄριαν ὄριαν ὄριαν, ὅταν δὲ ἐπιτακτικῶν προτιμῶν κατὰ τῆς πρὸς τὰς κίρῳ χώρας ἐποικιστικῆς. Ἦρῳ ὅσο μάλιστα μὴν καὶ κατὰ τὸ σιδηροδρόμου, ὁ ὄριαν εὐκαρπίας ὄριαν βεβαιῶν, εἰς τὴν Ἀρχὴν ἴδιον, ἦτον ἐπιτακτικῶν πρᾶγμα ὄριαν καὶ μίχρῳ σημαίνοντα ἐπιτακτικῶν μόνον διὰ τοῦ ὄριαν ὄριαν τμήματος τῆς νῆσου, ἔλλειπται δὲ χερσὶν πρὸς ἰστικῶν αὐτῶν εἰς σημαίνοντα ὄριαν ἀποικιστικῶν θετικῶν τῆς πρῶταυτοῦτης.— τῆς Ἀποικιστικῆς.

**Ἡ νήσος προαβλεπομένη ὑπὸ τῶν
παροηγητῶν. — «Χώρα τῶν Θεῶν.»**

Καίπαρ εὐαγγελίζοντο τῶν παλαιῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ ἀρχιεπίσκοποι καὶ πατέρες τῆς ἐκκλησίας τῆς Κύπρου τῶν ἀρχαίων ἐπιταύραται οἱ Μάρτυρες παροηγηταὶ κατὰ τὴν χειμερινὴν καὶ τὴν ἐαρινὴν περίεσον. Ἡ νήσος αἰετὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Περσικὴν ἡμῶν, καὶ ὁμοίως ἄλλοις παροηγηταὶ συμβαίνει νὰ μεταλλάσσῃ τῆς μετασχηματικῆς ὅπως ἐπιταύραται τῆς ~~ἐκκλησίας~~ τῆς σημερινῆς τῆς Μικρ. Βρετανίας διατελοῦναι χώραν τῶν Θεῶν. Ὁ δὲ Σαλαμίνι ναὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, καὶ οἱ οὐνοσφαιροὶ στήλαι τοῦ ἱεροῦ ἐνθα ἡ Ἀρροβίτη ἐλατρεύετο, ἐν Κουκλίῳ τῆς Πάφου—ταῦτα εἶναι ἀρχαῖα ἀρχαῖα ἰδιαιτέρως. Καὶ ἄρα ἐλατρεύετο ἡ ἀνατολή τῶν ἡμερῶν μετὰ τοῦ βιβλίου, τὰ ἕδη περιεθραυσταῖα καὶ εὐαγγελικὰ τῶν σημερινῶν, ἐπὶ τῶν οὐρανῶν προσεθεῖς ὁ Ἀποστόλος Παῦλος ἀναστραφῆς ἐν Πάφῳ, μετὰ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου ἐν Σαλαμίνι, εἶναι μετὰ τὴν ἰσχυρὰ νὰ προτελλούσῃ πολλοὺς πα-

→ λέγει γρομμῆ

μῶν, εἶναι μετὰ τὴν ἰσχυρὰ νὰ προτελλούσῃ πολλοὺς παροηγητῆς κατὰ τὸ εἰς τὴν Ἀνατολήν προκύνησιν τῶν, ὅτε τὸ Λουβίον εὐρησθῆναι λαβηθεῖσιν ἐντός τοῦ ὄρου τῆς χειμερινῆς ὁμίχλης τῆς.

Ἡ Λευκωπία εἶναι περίεσον κέντρον ἱστορικῶν ἐκτετατοῦν. Ὁμοίως μακρότερον μὲν εὐαγγελικῶν ἀρχαῖων ἀρχαῖων κατὰ τὸ μέρος ἐνθα ἡγείρετο τὸ κάλλι τὸ Ἡελλεῖον. Ὁμοίως τι μακρότερον καὶ πρὸς βορρῆν τῆς οὐροσφαιροῦ, ἐπὶ τῶν παροηγητῶν κεντρῶν τῆς οὐροσφαιροῦ ἀνατολικῶν ἀλλήλων, ὡς τὸ ἐν ἰδιαιτέρως ἀξιοσημειώτων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Κύπρου. Ταῦτα εἶναι τὸ προῦριον τοῦ Ἡελλεῖον καὶ τὸ Μοναστήριον Ἡελλεῖον. Το κέντρον, καίπαρ ἀνατολῶν χάριν ἀνατολῆς καὶ ὅπως ἀντιχρὶ εἰς καλλιμαίης καὶ ἐρῶν, παραδῶνται εἰς τὸ πλείστορον ὑπὸ τοῦ χρόνου διασφαιρῶν ἀλλ' ἀνατολῆς γενναῖα, σχετίζονται πρὸς τὸ ὄριον ἐν τῇ οὐροσφαιρῇ τοῦ Λευκωπίας καὶ τῶν οὐροσφαιροσφαιρικῶν μεταλλῶν τῆς Λευκωπίας θανατοῦνται, πληθύνονται ἀνατολῶν τῶν κεντρῶν τοῦ κέντρον καὶ προμαχῶν τῶν—οἱ οὐροσφαιρῶν καὶ τῶν ἀνατολῶν ἀνατολῆς—καὶ ὅπως οὐροσφαιρῶν ἀνατολῆς τῆς ἰσχυρῆς τοῦ προῦριον ὄριον—καίπαρ ἐπὶ τοῦ γαίλους ἀνατολῆς ἀνατολῆς, ἡ οὐροσφαιρῶν ἐν ταῦτοις θὲν ἀνατολῆς νὰ

παρά της Αρμενίας. Η Ελλάδα, Καρόλου, δε κέρχεν πότε μετὰ τοῦ οὐδ' τῆς τούτου τὸν ἀθροισμὸν ὅστις ἐστρεφόμεθ' ἐπὶ τὸν ὅρον τῆς. Ἐνταῦθα διὰ μέσου χαρῆρας τινος τῶν ὄρων, ἔχει τις ἀποψὴν τῆς Μουρῆς Ἡλλάκις, καμίνης ὑπὸ τὴν ὄρῳ, λόρου τινός, ὠραίας καίπερ ἡραιωμένης. Τὸ εἰζῆσιον τοῦτο κτίσμα, εὐφραίνει μετὰ μεγαλοπρεπείας χάριτος τοῦ θάλαυ καὶ τοῦ κυρτίκου τοῦ κρῆς τὸν οὐρανόν, εἶναι ἀτυχερίως τὸ τελευταῖον ἐν τῇ νήσῳ μνημεῖον ἀρχαιολογικῆς. Κεῖται ἡ Κύπρος ἀρτίθῃ ἀ-αριθμητὰ καλλιτεχνικὰ καμῆλια, ἀκαλλήτα ὅπως κλυοῦται τὰ μουσεῖα τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικής, ἐν ταῦτοις ἐν τοῖς ἀρτίτοις τοῦ Ἡλλάκις κίετα: εἶναι τὸ καλύτερον ἀρχαιολογικὸν μνημεῖον.

Ἄλλαι σὺγκεινωσιῶν.

Ἐκ τῶν πλέον ἀξιοσημειωτῶν γνωρισμάτων τῶν χωρικῶν ἐν γένει τῆς νήσου εἶναι ἡ τεραπῶς ἀόριστος ἰδέα περὶ χρόνου καὶ οποιδῆς τὴν ὅποιον ἔχουσι. Ἀμερικανός τις, ἐπὶ παραδείγματός, ἐπιθυμῶν νὰ ἐξαγάγῃ ἱστορὸν τῆς κλάνης οὗ ἡ ἐπίκρισις τοῦ χρόνου εἶναι χρῆμα. Θὰ ἐπαρτε καλῶς νὰ διαπαρῆται τὰς ὀλίγας χιλιάδας μιλίων ἄνευ χωρίζουσι τὰς Ἡν. Πολιτείας ἀπὸ τῆς Κύπρου, ὅπως μᾶθῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος. Ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς πλοῦ ἀπὸ Πάφου εἰς Λεμεσό, καὶ ὁ ταξιδιωτῆς. Ἐν ἑα τῶν ὄρων ἐκείνων τὰ ὅποια καταναλίσει ὁ θαίμων τῆς οποιδῆς, εὐρίσκειτο ἐν τῇ ἐρηφῇ εἰς ἀπόστασιν 25 περίπου μιλίων ἀπὸ τῆς Πάφου. Ἐρωτήσας τὸν πρεσβύτερον χωρίου τινός, ὅστις ἦτο ἀρκετὰ πεπαιδευμένος ὥστε νὰ ὁμιλῇ ἐφθαρμένα Ἀγγλικά, ἐπὶ τῆς νήσου νὰ εἴρῃ εὐκαιρίαν πλοῖου ἐκ Πάφου εἰς τὴν ἐξῆς ἀπολή ἀπάντησεν: "Βέβαια, ἡμπορεῖς νὰ εἴρῃς. Κάθε δεκαπέντε ἡμέρας ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Πάφον μία λέμβος καὶ ἐπὶ ἔχῃ ἀναχωρήσει, δευτὸν θὰ φθάσῃ ἐκεῖ καλῶς, ἡμπορεῖς νὰ περιμένῃς διὰ τὴν ἐρχομένην φορᾶν!"

Μεταξὺ τῶν ὁπωςδῆκασι σημαντικωτέρων πλοίων ὑπάρχουσι ἐστρωμένοι ἐξείρετοι δρόμοι, εὐρείαι καὶ στεροπαγεῖς λεωφόροι, κατέλληλοι διὰ τὸ πολυτελέτατον ταχυδρομικὸν ὄχημα τὸ ὅποιον εἶναι δυνατὸν νὰ εἴρῃ ἐν Κύπρῳ. Ἄλλ' οἱ ταξιδιωτῆς οἱ θαλοντες νὰ ἐκδράμωσι ἀνὰ τὰ πλέον ἀπομακρυνόμενα μέρη τῆς νήσου, πρέπει νὰ εἶναι διατεθειμένοι νὰ ὑποστῶσι ἀρκετὰ τριχταῖαν βοικμασίαν ἐπὶ ἡπορῆσι ἐπὶ λαδορῖθουσιδων ἀναιδοκατεβάστων ἀνὰ τὰ ὄρη, αἱ ὅποιαι ἐνῶ ἐν ἀρχῇ εὐφέρουσι πρὸς τὸ ὄρανόν, ἀκολούθως εὐ καταβιάζουσι εἰς τὰ βῆθη τῆς γῆς. Ἴδιῶς εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἶναι τις προσηκῶς περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἡμῶν. Ἐστίναι

Εν τούτοις ἡπειτα τὸ ἴππευ γένος εἶναι ἀποκραιότερον τοῦ ὄνου, ὅθεν ἐν προσημασίᾳ ἀνεξαρτήτως διὰ τὴν ἀνάστασιν ἐπὶ τὸν ὄνον, καθόσον εἶναι ὄχι μόνον ὑπερβατικὴ ἀμείνω· εἰς τὸν χαλιτὸν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔχουσιν ὀλιγώτερον ἀσπρὰν τὴν, πῶς καὶ τὸ κολοῦρον ἐκφράσσον, τοῦ ὄνου εἰ ἄραροι τὸσον προσημασίᾳ ἐκφράσσονται. [Ἐπιπέδη ὁ γράφων ἐξέτιμα τὰς ἀποδόχους ἀρετὰς τοῦ ἵππου].

Ἐπάρχουσι σωματικὰ ἀριστερικὰ ἱππάρια ἐν Κύπρῳ ἀλλ' ἄτυχως θρασυδίως θύεται τις νὰ ἐπιπέδη τοιαύτη ἐπ' ἱππικίον, καὶ τοιαύτη μὲν ἀποχρηματικὴν γίνωσκον. Τὴν αὐτὴν λεκτικὴν καὶ καὶ τοῦ δερματικίου ἐπιπέδου. Ἄν δὲν καταρθώτῃ νὰ προμηθευθῇ τις τοιαύτην, εἶναι καταδουλοκταμένος νὰ ἀρραθῇ εἰς τὴν ἀποχρηματικὴν ἀρετὴν ("στρατεύει").

Ἡ μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκυριότητα δὲν εὐρίσκεται ἀτυχως εἰς καλλοτέρην κατάστασιν τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. (Τὸ ἄρθρον φαίνεται ἐγγράφῃ πρὸ τῆς συστάσεως τῆς Κοινοπραξίας Ἀεμοκτοίας Σ. Σ.)

Τὸ ζήτημα τοῦ καταρθῆσαι τὴν νῆσον εὐκολώτερον προσημασίᾳ εἶναι ἢ μόνον μεγάλη βελτίωσις ἢ χρειαζομένη ὅπως καταρθῆται αὐτὴν ἀπεργαστέραν ὡς τόσον διαμονῆς περιηγητῶν.

Ἡ στρατηγικὴ τῆς ἀξίας.

Ἐν πράγματι πληροὶ τὸν ἐπιπέδου ἀπλήξεως πῶς, ἐντὸς μίαις τὸσον μεγαλοπραξοῦς ἐκτάσεως τῆς ἢ Βρετανικῆς ἐν Κύπρῳ φρουρὰ εἶναι τὸσον ἀπείρωσις μικρὰ. Ἡ νῆσος εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρος ὥστε νὰ περιλήθῃ ὀλιγώτερον συντάγματι, ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐπὶ τοῦ κεραιώτου ἀντιπροσωπεύει τὸν Βρετανικὸν στρατὸν εἶναι ὀλιγοὶ λόχοι πεζικοῦ. (Σημ. Σ. Σ. Εἰς μόνον λόχος!) Ὁ δὲ ἀπὸ τὸν βεβαίως εὐθιὰ πολιτικὰ σημεῖα εἶναι συντελεσάν εἰς τὴν ἀπομάρτυσιν τοῦ κορυφαίου σώματος τοῦ στρατοῦ μας· ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀρκετὰ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Κύπρου, πολλοὶ ἀναμφιδόλως θὰ ἔχουσιν εἰς αὐτῆσιν τῆς φρουρᾶς, διότι τὸ τοιαύτου θὰ συνατάται εἰς τὴν αἰσθητὴν περιουσιώτου χρηματικῶς μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν

τάξεων ἐκτός ἐάν αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ διάκραιτον τὸ σφάλμα νὰ προμηθεύωνται ἀπ' εὐθείας ἐξ Ἀγγλίας τὰ τροφίματά των — εἶναι δὲ ἄγνωστον εἰ εὐδαιμονοῦν ἐπιτόριον κατευναζέει πολλὰ πολιτικὰ πράγματα; (?) Ἐπειτα, ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ἀπόψεως, ποῖα σύγκρισις θήνεται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῆς Μάλτας — ἐνὸς φλέγοντος βράχου, φρικωδῶς ἀνθυγιεινοῦ καὶ τόσον ἀνθρωποφθοροῦ, ὥστε καὶ εἰς ἀπλοῦς στρατ. ὁλομῶς νὰ μὴ ἔχῃ χῶρον πρὸς ἐκτέλεσιν γομνασίων — καὶ τῆς Κύπρου, βγεινῆς κατὰ πάντα τὰς ἑσπας τοῦ ἔτους, τῆς ὁποίας αἱ εὐρεταὶ ὁρτοεργαὶ καὶ αἱ ποδιᾶδες εἶναι ἀρίστα κατάλληλοι διὰ τὴν ἐξέλιξιν στρατιῶν; Μὴ τὸ Γιβραλτάρ εἰς τὴν ἑσπερὴν πόλιν τῆς Μεσογείου, τὴν Κύπρον κατέχουσαν θαυμασίαν στρατηγικὴν θέσιν εἰς τὰ πρόθωρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὴν Μάλταν καιμένην ἐν τῷ μέσῳ αἰσῶν, οὐδεὶς κλονισμὸς τῆς πολιτικῆς ἰσσοροπίας ἐν τῇ Μεσογείῳ θὰ ἐδύνατο νὰ διατείσῃ τὴν Βρετανικὴν δόνησιν.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ Κύπρος εἶναι καθ' ὅλουλη-ρίαν ἀπροετίεστος χώρα, οὐδενὸς φροορίου ἀξίου τοῦ οἰομπετος ὑπαρχοντος καθ' ὅλην τὴν ἑσπερὴν τῶν ἑσπῶν τῆς, καίτοι ἐν Ἀμμοχώστῃ, τῇ πάλαι Σαλαμίνι, ὑπάρχει φυσικὴ θέσις πρὸς δημιουργίαν ναυτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ σταθμοῦ πρώτης τάξεως. Ἄνθρωποι εἰδικοί ἀνομολογοῦσι τὸν λιμένα τῆς Ἀμμοχώστου ὡς ἓνα τῶν ἀρίστων ἐν τῇ Μεσογείῳ. Ἄλλ' ἡ Κύπρος πληρῶναι φέρει εἰς τὴν Τουρκίαν, διοματικῶς τοῦτον, καθύστερ τὸ ἐν λόγῳ πορὸν χρησιμεύει πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὁμολογησῶν τοῦ Τουρ-κικοῦ θανάτου, τὸν ἑσπῶν τοῦ ἑσπῶν ἡγγοτήθησαν ἀλλη-λαγγῶς ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις. Ἐν τοῦ-τοις ἐπ' ἑσπῶν τὸ καθεστῶς τοῦτο ἐξπλοουθεῖ, ἐπὶ το-σοῦτον καὶ τὸ ἐν Ἀνατολῇ νηγευτικὸν τοῦτο ἐξάρτημα τῆς Μεγ. Βρετανίας θὰ περζμένη διαφιλονεικομένη μονὰς ἐν τῇ ὁμογενείῳ τῆς Αὐτοκρατορίας.